

**OŠ MARČANA NASTAVNIK: TANJA PAVLOVIĆ/PROFESOR BIOLOGIJE, KEMIJE I PRIRODE ŠKOLSKA
GODINA 21./22.**

RAZRADA KRITERIJA ZA NASTAVNE PREDMETE **PRIRODA I **BIOLOGIJA** OD 5. DO 8. RAZREDA**

<p>ELEMENTI VREDNOVANJA</p> <p>OCJENA</p>	<p>USVOJENOST PRIRODOSLOVNIH/BIOLOŠKIH KONCEPATA</p> <p>Usvojenost prirodoslovnih/bioloških koncepata što podrazumijeva: - poznavanje temeljnih prirodoslovnih/bioloških pojmova - objašnjavanje temeljnih prirodnih procesa i pojava - objašnjavanje međudnosa i uzročno-posljedičnih veza u živome svijetu te međuovisnosti žive i nežive prirode - primjena znanja i rješavanje problemskih zadataka s pomoću usvojenog znanja</p>	<p>PRIRODOZNAVSTVENE KOMPETENCIJE</p> <p>Stechene vještine i sposobnosti te praktična primjena teoretskoga znanja što podrazumijeva: - vještinu izvođenja praktičnih radova, izradu različitih modela i simulaciju prirodnih procesa - razvijenost istraživačkih vještina - prikazivanje, analiza i tumačenje rezultata istraživanja - korištenje različitih izvora znanja - kompetencije rješavanja problema i predlaganje vlastitih rješenja - primjenu odgovarajućih metoda istraživanja u prikupljanju podataka, potrebnih za donošenje zaključaka - praćenje životnih ciklusa i proučavanje prirodnih procesa - izrada herbarijske i/ili zoološke zbirke - izrada prezentacija, referata, plakata, seminarskih radova - kartiranje znanja – grafički prikaz usvojenih prirodoslovnih/bioloških sadržaja (izrada grafičkih organizatora)</p>
	<p>Učenik:</p>	<p>Učenik:</p>
<p>DOVOLJAN (2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - reproducira i prepoznaje temeljne prirodoslovne/biološke pojmove, ali slabo uviđa međudnose u živome svijetu - opisuje prirodne pojave i procese nejasno i/ili obrazlaže površno bez dubljeg razumijevanja - koristi samo poznate primjere - nabraja faze nekog procesa, ali ne može ga samostalno opisati i izvesti zaključke - osnovno znanje primjenjuje slabo i nesigurno uz pojačanu pomoć učitelja - u rješavanju i najjednostavnijih problemskih zadataka treba pomoć učitelja 	<ul style="list-style-type: none"> - treba kontinuiranu pomoć pri izvođenju praktičnog rada i provođenju istraživanja, ali se trudi primijeniti osnovna pravila te katkada zaboravi na važnost pridržavanja mjera opreza - dobivene rezultate vrlo površno argumentira, a opažanja su manjkava - samo ponekad izrazi vlastito mišljenje - vrlo slabo se služi dodatnim izvorima znanja i teško procjenjuje točnost i/ili relevantnost podataka iz dodatne literature - djelomično točno prikazuje rezultate istraživanja, a tumačenja rezultata su jako manjkava - kod kartiranja znanja ne naglašava bit naučenog, navodi nepotrebne informacije te ne prikazuje jasno odnose između pojmova

DOBAR (3)	<ul style="list-style-type: none"> - objašnjava prirodne/biološke zakonitosti, ali ih ne primjenjuje u novoj situaciji niti potkrepljuje vlastitim primjerima - nesigurno i/ili nepotpuno objašnjava uzročno posljedične veze u živome svijetu - u rješavanju jednostavnijih problemskih zadataka i prikazivanju međudnosa u živome svijetu treba podršku učitelja 	<ul style="list-style-type: none"> - nedovoljno samostalno izvodi praktične radove i provodi istraživanja, ali rado u njima sudjeluje te nastoji oponašati druge učenike ili učitelja i pridržavati se mjera opreza - vidljivi su propusti u opažanju, a u raspravama sudjeluje samo povremeno - služi se osnovnim dodatnim izvorima znanja i uz manje pogreške procjenjuje točnost i/ili relevantnost podataka iz dodatne literature - rezultate istraživanja prikazuje i argumentira nedovoljno precizno te treba usmjeravanje učitelja - uz pomoć prepoznaje i/ili postavlja istraživačka pitanja - kod kartiranja znanja djelomično naglašava bit naučenog te rijetko navodi nepotrebne informacije i/ili nedovoljno precizno objašnjava odnose između prirodnih/bioloških pojava i procesa
------------------	---	---

VRLO DOBAR (4)	<ul style="list-style-type: none"> - logično obrazlaže prirodne/biološke zakonitosti uz minimalno ili nikakvo usmjeravanje učitelja - objašnjava prirodne/biološke procese i pojave navodeći vlastite primjere - povezuje prirodne/biološke zakonitosti sa svakodnevnim životom - uglavnom samostalno rješava problemske zadatke - uglavnom samostalno ili uz minimalno usmjeravanje objašnjava prirodne/biološke procese, uzročno-posljedične veze i međudnose u živome svijetu 	<ul style="list-style-type: none"> - precizno izvodi praktične radove i provodi istraživanje uz minimalnu podršku učitelja ili drugog učenika - slijedi etape u provođenja istraživanja uz minimalnu podršku učitelja ili drugog učenika - uspješno opaža te često sudjeluje u raspravama i interpretacijama - samostalno odabire odgovarajuću literaturu i njome se služi uz minimalno i rijetko usmjeravanje učitelja ili drugog učenika - samostalno prikazuje rezultate istraživanja, analizira ih, izvodi zaključke i korektno prezentira rezultate rada - kod kartiranja znanja korektno naglašava bit naučenog i objašnjava prirodne/biološke pojave i procese te vrlo rijetko navodi nepotrebne informacije
ODLIČAN (5)	<ul style="list-style-type: none"> - usvojeno znanje primjenjuje u novim situacijama te objašnjava prirodne procese i pojave na složenijim primjerima - integrira zakonitosti drugih nastavnih predmeta u objašnjenje prirodnih/bioloških procesa i pojava - samostalno rješava složene problemske zadatke - samostalno uočava i tumači uzročno-posljedične veze i međudnose u živome svijetu navodeći vlastite primjere - promišlja primjenu bioloških spoznaja u svakodnevnom životu 	<ul style="list-style-type: none"> - samostalno osmišljava i/ili izvodi praktične radove i istraživanja u skladu s razvojnom dobi te pritom pokazuje originalnost i kreativnost - samostalno slijedi etape u provođenja istraživanja - redovito sudjeluje u raspravama i interpretacijama te samostalno izvodi zaključke - uspješno se služi dodatnom literaturom i procjenjuje točnost podataka, ali provjerava i točnost vlastitih pretpostavki - samostalno prikazuje rezultate istraživanja i objašnjava ih uočavajući povezanost promatranih promjena s usvojenim prirodoslovnim/biološkim sadržajima te uspješno prezentira rezultate rada - kod kartiranja znanja sveobuhvatno ukazuje na bit naučenog i objašnjava prirodne/ biološke pojave i procese bez navođenja nepotrebnih informacija

PRIMJERI BILJEŠKI O ODNOSU PREMA RADU:	PRIMJERI POVRATNIH INFORMACIJA U SVRHU VREDNOVANJA ZA UČENJE (I VREDNOVANJA KAO UČENJE):
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Redovito i na vrijeme ispunjava svoje obveze, npr. predaje zadaću, radi na satu. ✓ Ima sposobnost za postizanje mnogo boljih rezultata nego što pokazuje. ✓ Na satu rado sudjeluje u grupnom radu no povremeno ne ispunjava zadatke koje samostalno treba napraviti. ✓ Pokazuje inicijativu i dobre organizacijske sposobnosti u timskom radu. ✓ U suradnji s drugim učenicima pokazuje nesigurnost. ✓ U vrednovanju svog rada učenik vrlo jasno povezuje i objašnjava sve prednosti i nedostatke svojih postupaka. ✓ Rado prihvaća pomoć učitelja i drugih učenika. ✓ Nepažljiv na satu, često neorganiziran. ✓ Radi čestih izostanaka, zaostaje u radu. ✓ Neracionalno koristi vrijeme na nastavi. ✓ Nedovoljno ustrajan u radu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Učenik se na satu trudi i sudjeluje u raspravama, ali rezultati pisanih provjera znanja pokazuju da ne razumije međuodnose između živih bića i okoliša, pa bi bilo dobro tijekom učenja raditi bilješke i/ili različite prikaze (npr. umne i konceptualne mape, sheme i sl.) koje prikazuju međuodnose između živih bića i okoliša. ✓ Samostalno i uspješno izvodi praktični rad, ali su opažanja površna, a izvedeni zaključak nepotpun. Pokušati detaljnije bilježiti opažanja kako bi temeljem njih i izvedeni zaključak bio temeljitiji. ✓ Učenik točno formulira objašnjenja i povezuje činjenice no pokazuje nedovoljnu usvojenost prirodoslovnih/bioloških pojmova važnih za objašnjenje. Pokušati uz pomoć samostalne izrade shematskih prikaza memorirati neophodne prirodoslovne/biološke pojmove. ✓ Vrlo uspješno interpretira rezultate istraživanja, ali u zaključku ne povezuje dobivene rezultate. Treba jasnije prikazati povezanost istraživačkog pitanja, rezultata istraživanja i izvedenog zaključka. ✓ Učenik je usvojio temeljne prirodoslovne/biološke pojmove, ali pokazuje poteškoće kada treba objasniti prirodne pojave i procese. Pokušati raditi vlastite bilješke tijekom učenja te samostalno, na temelju izrađenih bilješki, oblikovati pitanja koja uključuju formuliranje objašnjenja i na njih odgovarati. ✓ Učenik je usvojio temeljne prirodoslovne/biološke pojmove, ali pokazuje poteškoće kada treba ukazati na odnos između usvojenih pojmova. Pokušati korištenjem gotove i/ili izradom vlastite konceptualne mape prikazati odnos između pojmova koji će pridonijeti njegovom razumijevanju.